

Tadeusz Pawluk

Sprawozdanie dziekańskie z działalności Wydziału za rok ak. 1981/82

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawnohistoryczny 26/3-4, 225-229

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**SPRAWOZDANIE DZIEKAŃSKIE Z DZIAŁALNOŚCI WYDZIAŁU
ZA ROK AK. 1981/82**

I. Ogólna sytuacja, w jakiej Wydział Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej prowadził swoją działalność dydaktyczno-wychowawczą i naukową, była specyficzna. Do pozytywnych elementów tej sytuacji należy zaliczyć to, że Wydział, podobnie jak i cała Uczelnia, rozpoczynając rok ak. 1981/82 stanął na gruncie pełnej autonomii, co ujawniło się przede wszystkim w tym, że Wydziałem kierował dziekan wybrany przez Radę Wydziału, mając do pomocy prodziekana również wybranego przez tę Radę. Ponadto duch przygotowywanej nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, powszechnie przyjmujący się w uczelniach, ułatwiał start do zadań czekających Wydział.

Jednakże na działalność Wydziału rzutowała najpierw krytyczna sytuacja społeczno-polityczna w kraju oraz napięta atmosfera panująca na uczelniach wyższych spowodowana burzliwym odradzaniem się ruchu studenckiego, który w końcu doprowadził do strajku studenckiego na wszystkich prawie uczelniach polskich, również w Akademii Teologii Katolickiej. Następnie, od 13 grudnia 1981 r., Wydział musiał poddać się rygorom wprowadzonego stanu wojennego. Zamknięcie Uczelni na kilka tygodni utrudniło prowadzenie już wcześniej zamąco-nego procesu dydaktyczno-wychowawczego.

Po wznowieniu zajęć dydaktycznych w czasie stanu wojennego, które miało miejsce 20 stycznia 1982 r. (na roku V wcześniej: 5 stycznia) cały wysiłek dydaktyczno-wychowawczy Wydziału zmierzał do tego, aby studenci mogli zaliczyć pełny rok akademicki, a poziom procesu dydaktyczno-wychowawczego nie uległ obniżeniu. W celu nadrobienia obowiązującego programu dydaktyczno-wychowawczego opracowane zostały szczegółowe zasady organizacji wznowionych na Wydziale zajęć w okresie od 20 stycznia do 10 lipca 1982 r.

II. W roku sprawozdawczym dziekanem Wydziału Prawa Kanonicznego był ks. prof. dr hab. Tadeusz Pawluk, prodziekanem zaś — ks. doc. dr hab. Ferdynand S. Pasternak.

Kierownikami Katedr byli:

- ks. prof. dr Joachim R. Bar — Katedry Historii Źródeł i Literatury Prawa Kanonicznego;
- prof. dr hab. Henryk Kupiszewski — Katedry Prawa Rzymskiego;
- ks. prof. dr hab. Marian Myrcha — Katedry Kościelnego Prawa Karnego i Postępowania Karnego;
- prof. dr hab. Mieczysław Nieduszyński — Katedry Państwowego Prawa Cywilnego;

- ks. prof. dr hab. Tadeusz Pawluk — Katedry Procedury Kościelnego Prawa Cywilnego;
- ks. prof. dr hab. Remigiusz Sobański — Katedry Kościelnego Prawa Publicznego i Międzynarodowego;
- ks. prof. dr hab. Ignacy Subera — Katedry Historii Prawa Kościelnego w Polsce;
- ks. prof. dr hab. Marian Żurowski — Katedry Kościelnego Prawa Cywilnego.

Wydział zatrudnił 21 pracowników etatowych, w tym:

- 5 profesorów zwyczajnych: 3 zatrudnionych w pełnym wymiarze (ks. T. Pawluk, ks. R. Sobański, ks. M. Żurowski) oraz 2 w wymiarze połowy etatu (ks. M. Myrcha, ks. I. Subera);
- 5 profesorów nadzwyczajnych: 3 zatrudnionych w pełnym wymiarze (ks. J. R. Bar, ks. M. Fąka, ks. E. Sztafrowski) oraz 2 w wymiarze połowy etatu (H. Kupiszewski, M. Nieduszyński);
- 2 docentów (ks. F. S. Pasternak, ks. M. Pastuszko);
- 6 adiunktów (ks. J. Kałowski, ks. J. Laskowski, ks. S. Nowak, ks. M. Rola, J. Słonina, ks. J. Syryjczyk);
- 1 starszego asystenta (A. Dubec);
- 2 asystentów (J. Majdecki, T. Wdowiak).

Zleczone zajęcia dydaktyczne na Wydziale prowadziło 4 pracowników: prof. zwyczaj. A. Stelmachowski z UW, prof. nadzw. T. Dybowski z UW, ks. dr hab. M. Szegda oraz dr S. Krukowski z UW.

W ramach współpracy międzywydziałowej korzystano z wykładów pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Teologicznego i Filozofii Chrześcijańskiej. Ponadto studenci Wydziału korzystali z lektoratów języka łacińskiego i języków nowożytnych oraz zaliczali konwersatorium interdyscyplinarne i wychowanie fizyczne.

Funkcję kierownika Sekretariatu Wydziału pełniła s. Anna Tulo.

III. W okresie sprawozdawczym na Wydziale studiowało ogółem 132 studentów, w tym 114 na studiach stacjonarnych i 18 na studiach zaocznych; było wśród nich 29 księży i 30 osób zakonnych. Ponadto 6 studentów korzystało z urlopu dziekańskiego.

Z listy studentów stacjonarnych w ciągu roku akademickiego, na skutek niepodjęcia studiów lub słabych wyników w nauce, skreślone zostały 3 osoby, natomiast z końcem roku akademickiego — z powodu niezaliczenia roku — 2 osoby; 1 osoba została skierowana na powtarzanie roku. Kursu doktoranckiego nie zaliczyły — na ogólną liczbę 8 — 2 osoby. Na studiach zaocznych, w związku z niezaliczeniem roku w terminie, 8 osób przyjęto na rok wyższy warunkowo.

Frekwencja na zajęciach dydaktycznych odbywających się na Wydziale, jak wykazała systematyczna kontrola, była zadawalająca. Ożywiający się studencki ruch naukowy cieszył się na Wydziale poparciem i opieką. 39 studentów otrzymało nagrody za dobre wyniki w nauce w I semestrze.

Studenci Wydziału otoczeni byli opieką materialną i zdrowotną zgo-

dnie z powszechnie obowiązującymi przepisami. Nad przydziałem stypendiów i zasiłków losowych czuwała wydziałowa Komisja stypendialna. W roku sprawozdawczym 37 studentów korzystało ze stypendium.

W ciągu roku akademickiego dyplom magistra prawa kanonicznego uzyskało 18 absolwentów Wydziału.

IV. W roku akademickim 1981/82 odbyło się pod przewodnictwem dziekana 8 zwyczajnych posiedzeń Rady Wydziału, na których rozpatrywano bieżące sprawy studenckie i wydziałowe oraz dyskutowano nad problemami dydaktyczno-wychowawczymi. Ponadto Rada Wydziału odbyła 3 posiedzenia publiczne, poświęcone obronie prac doktorskich, oraz 1 posiedzenie poświęcone kolokwium habilitacyjnemu.

V. Działalność dydaktyczno-wychowawcza i badawcza Wydziału skupiała się przy 8 Katedrach. W ciągu roku akademickiego dokonano reorganizacji struktury Wydziału, w wyniku czego powstało 10 Katedr, a mianowicie: 1) Historii Prawa Kościoła Powszechnego, 2) Historii Prawa Kościoła w Polsce, 3) Kościelnego Prawa Cywilnego, 4) Kościelnego Prawa Fundamentalnego i Międzynarodowego, 5) Kościelnego Prawa Karnego, 6) Kościelnego Prawa Procesowego, 7) Państwowego Prawa Cywilnego, 8) Prawa Rzymskiego, 9) Socjologii Prawa Kościelnego oraz 10) Teorii Prawa Kościelnego. Katedry te otrzymały swoich kierowników i zaczynają funkcjonować z początkiem roku ak. 1982/83.

VI. Na Wydziale zorganizowano — przed wprowadzeniem stanu wojennego — ogólnopolskie sympozjum kanonistów poświęcone wstępnie nowemu Kodeksowi Prawa Kanonicznego. Odbyły się też 2 sympozja naukowe o charakterze wydziałowym. Ponadto goszczono na Wydziale prof. Richarda Puzę z Uniwersytetu w Tübingen, który wygłosił do pracowników naukowych i studentów Wydziału wykład na temat umowy kościelno-państwowej w kościelnym porządku prawnym.

VII. W roku akademickim 1981/82 tytuły naukowe otrzymali:

— ks. R. Sobański i ks. M. Żurowski — tytuł profesora zwyczajnego,

— ks. M. Fąka — tytuł profesora nadzwyczajnego.

Rada Wydziału podjęła uchwałę o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych ks. J. Kałowskiemu. Powołała też Komisję do zbadania zasadności wszczęcia przewodu habilitacyjnego ks. J. Laskowskiego.

Stopień naukowy doktora nauk prawnych Rada Wydziału nadała trzem magistróm prawa kanonicznego: ks. S. Bartosze, ks. J. Gronkiewiczowi i ks. J. Romaniukowi. Wyznaczono recenzentów do oceny pracy doktorskiej ks. R. Kolibskiego.

Ważnym wydarzeniem w życiu Uczelni było nadanie z inicjatywy Wydziału Prawa Kanonicznego tytułu doktora *honoris causa* nauk prawnych J. E. Księdzu Arcybiskupowi Józefowi Glempowi, Prymasowi Polski.

VIII. Pracownicy Wydziału prowadzili — oprócz zajęć dydaktyczno-

-wychowawczych — systematyczną pracę badawczą. W związku z tym swój dorobek naukowy wzbogacili:

- ks. prof. J. R. Bar — zwłaszcza jako redaktor dzieł zbiorowych i autor licznych biogramów w „Słowniku pisarzy franciszkańskich”;
- ks. prof. M. Fąka — autor 5 artykułów i kilku biogramów;
- ks. prof. M. Myrcha — kontynuując pracę nad kolejnym tomem „Prawa karnego”;
- ks. doc. F. Pasternak — autor kilku artykułów i recenzji;
- ks. doc. M. Pastuszko — autor pracy habilitacyjnej pt. „Całkowita symulacja małżeństwa” oraz 3 artykułów;
- ks. prof. T. Pawluk — autor monografii źródłowej pt. „Podstawy prawne objęcia biskupstwa warmińskiego przez Stanisława Hozjusza”, 3 artykułów, w tym 1 opublikowanego za granicą, oraz 5 artykułów oddanych do druku o łącznej objętości 254 stron maszynopisu;
- ks. prof. R. Sobański — autor książki pt. „Kościół jako podmiot prawa”, 5 artykułów, w tym opublikowanych za granicą, oraz artykułów oddanych do druku o łącznej objętości 165 stron maszynopisu;
- ks. prof. E. Sztafrowski — autor 2 książek i 1 wznowionej;
- ks. prof. M. Żurowski — autor 5 artykułów, w tym 2 opublikowanych za granicą, oraz 6 pozycji oddanych do druku o łącznej objętości 147 stron maszynopisu;
- ks. dr J. Kałowski — autor kilku artykułów i recenzji;
- ks. dr J. Laskowski — autor książki „Małżeństwo i rodzina” (wydanie II poszerzone) oraz 3 artykułów, współautor „Polskiej bibliografii nauk kościelnych za lata 1974—1976”;
- ks. dr J. Syryjczyk — autor kilku artykułów i recenzji.

Staraniem Wydziału Prawa Kanonicznego wydano w minionym roku akademickim, jak co roku, 2 podwójne numery kwartalnika „Prawo Kanoniczne”.

IX. W roku sprawozdawczym pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału swój apostolat naukowy pełnili także poza Wydziałem. Wystarczy wspomnieć, że ks. prof. R. Sobański od roku pełni, ciesząc się uznaniem, urząd rektora Uczelni. Ks. prof. Sobański i ks. prof. M. Żurowski zasiadają w prezydium międzynarodowego stowarzyszenia kanonistów (*Consociatio Internationalis Studio Iuris Canonici Promovendo*), a także są członkami Komitetu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk. Ks. prof. M. Żurowski jest członkiem Zespołu Roboczego do Spraw Legislacyjnych przy Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu i Episkopatu Polski. Ks. prof. R. Sobański i ks. prof. T. Pawluk, z racji swoich urzędów, są członkami Rady Naukowej przy Konferencji Episkopatu Polski. Ks. prof. T. Pawluk przewodniczył Komisji Senackiej, która opracowała najnowszy projekt Statutu Akademii Teologii Katolickiej.

X. Dokonane w sposób skrótowy zestawienie procesów, jakie miały

miejsce na Wydziale Prawa Kanonicznego w roku ak. 1981/82, musi być uzupełnione satysfakcjonującą świadomością, że polegały one na kształtowaniu człowieka i ukazywaniu prawdy. Wydział był nie tylko miejscem zdobywania wiedzy prawniczej, ale także ośrodkiem formacji prawniczej. Na miarę swoich możliwości Wydział wszechstronnie kształcił umysły swoich wychowanków, aby mogli wchłaniać prawdę i nią żyć. Uczył umiłowania mądrości chrześcijańskiej oraz umiejętności życia w Kościele i społeczeństwie zgodnie z powołaniem.

Warszawa, dnia 6 października 1982 r.

Ks. Tadeusz Pawluk

70-LECIE URODZIN O. PROF. JOACHIMA ROMANA BARA

Dnia 8 lipca 1982 r. odbyła się na Wydziale Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie sesja poświęcona 70-leciu urodzin o. prof. dra hab. Joachima Romana Bara OFMConv. Posiedzenie otworzył Dziekan tegoż Wydziału, ks. prof. dr hab. Tadeusz Pawluk. W krótkim przemówieniu wstępnym w serdecznych słowach wyraził Jubilatowi uznanie za jego cenny dorobek naukowy, dydaktyczny i wychowawczy. Wyraził jednak i smutek, że z powodu przejścia na zasłużoną emeryturę o. prof. Bar zdecydował się opuścić Akademię Teologii Katolickiej.

Zasadniczy referat, ukazujący przynajmniej w części osiągnięcia Jubilata wygłosił Prodziekan, o. doc. dr hab. Ferdynand Pasternak. Najpierw krótko podsumował prace z dziedziny bibliografii nauk kościelnych, prawa osobowego, prawa beatyfikacyjnego i historii prawa kościelnego. Wykaz tych prac został opublikowany 1-szym tegorocznym numerze Prawa Kanonicznego. Następnie ks. Pasternak omówił liczne więzy wiążące o. prof. Bara z miejscowym Wydziałem Prawa Kanonicznego, a szczególnie jego działalność wydawniczą: zainicjowanie i koordynowanie serii bardzo pożytecznych podręczników do nauki prawa kanonicznego, wydawanie tekstów źródłowych i bibliografii. Włożył też o. Profesor olbrzymi trud w redagowanie kwartalnika Prawo Kanoniczne, pełniąc przez wiele lat funkcję zastępcy redaktora naczelnego. Cechą charakterystyczną wszelkiej jego działalności była atmosfera wielkiej serdeczności, jaką wokół siebie tworzył. Zarówno współpracownicy, jak i studenci podziwiali ducha franciszkańskiego, który przejawiał się w rzetelnej pracy i w życzliwości, którą miał dla każdego, z kim się stykał. Swoje wystąpienie o. doc. Pasternak zakończył życzeniami, by Wydział nadal żył w tej atmosferze, a sam Jubilat powracający do krakowskiego środowiska naukowego, skąd przed laty przybył do Warszawy, przez długie jeszcze lata mógł prowadzić swą pożyteczną działalność.